Ministerie van Justitie en Veiligheid

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Migratie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
5 april 2024

Ons kenmerk
5215645

nota

Beslisnota bij Kamerbrief inzake de erkend referentstatus

1. Aanleiding

Statelijke actoren zetten steeds vaker economische instrumenten in om hun eigen (geopolitieke) doelen te behalen. Een deel hiervan is gericht op het al dan niet heimelijk verkrijgen van hoogwaardige kennis en technologie via Nederlandse bedrijven in topsectoren en kennisinstellingen. Een van de mogelijke manieren om die toegang te verkrijgen tot Nederland is via arbeids- en kennisgerelateerde verblijfsregelingen. Ook houdt dit verband met de bedrijven zelf die erkend referent zijn. Deze bedrijven kunnen namelijk mogelijk worden gebruikt of misbruikt door statelijke actoren om gemakkelijker verblijf in Nederland voor derdelanders te verwerven.

Momenteel wordt door de betrokken ministeries en organisaties gezamenlijk onderzocht hoe ongewenste kennis- en technologieoverdracht via bedrijven, onder meer via individuele migranten en bedrijven die erkend referent zijn, kan worden tegengegaan en de hierbij komende risico's kunnen worden gemitigeerd. Hiermee wordt ook verdere opvolging gegeven aan de motie van het voormalig lid Wiersma (VVD)[1] en het vertrouwelijke dreigingsbeeld dat daaropvolgend is opgesteld, zoals benoemd in de brief aan uw Kamer van 24 september 2021.[2]

Met deze brief komt u tegemoet aan uw toezegging, zoals gedaan in het Wetgevingsoverleg begrotingsonderdeel asiel en migratie (d.d. 29 januari 2024), om in Q1 2024 uw Kamer te informeren over de verkenning van welke concrete maatregelen mogelijk zijn om op grond van nationale veiligheid beperkingen op te leggen aan de verlening van de erkend referentstatus.[3] U stuurde de Kamer op 29 januari jl. reeds een brief waarin de verschillende onderdelen van dit traject en de voortgang daarop werd toegelicht.[4] Deze brief komt daarnaast ook tegemoet aan de motie van het lid Brekelmans (VVD), waarin de regering wordt verzocht te onderzoeken welke maatregelen mogelijk zijn om op grond van nationale veiligheid beperkingen op te leggen aan de verlening van het erkend referentschap en daarover aan de Kamer te rapporteren.[5]

[1] Kamerstukken II, 2020–21, 35680 nr. 17
[2] Kamerstukken II, 2021–22, 19637, nr. 2770
[3] Kamerstukken II, 2023-24, 36410-VI, nr. 91.
[4] Kamerstukken II, 2023-24, 30537, nr. 209.
[5] Motie, 35207, nr. 69.

De brief is reeds behandeld in de Commissie voor Defensie, Internationale, Nationale en Economische Veiligheid (CDINEV) van 21 maart. De CDINEV fungeert normaliter als ambtelijk voorportaal voor de Raad Defensie, Internationale, Nationale en Economische Veiligheid (RDINEV). Gezien de demissionaire status van het kabinet vindt de RDINEV echter niet plaats en zal de brief via de reguliere weg bij de ministerraad geagendeerd worden, waarna de brief bij goedkeuring zal worden verzonden aan de Kamer.

Ondanks de demissionaire status van het kabinet wordt u geadviseerd de brief doorgang te laten vinden, omdat het een lopend traject betreft en tegemoet komt aan een toezegging aan de Tweede Kamer.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd deze brief na behandeling in de ministerraad naar de Tweede Kamer te versturen.

3. Kernpunten

Het lopende traject behelst verschillende sporen, te weten het bepalen van de reikwijdte van de te nemen maatregelen, het op de korte en lange termijn creëren van bewustwording onder het bedrijfsleven alsook het uitwerken van een handelingsperspectief rondom het voorkomen van overdracht door individuele migranten en het toekennen van het erkend referentschap aan bedrijven. Ook wordt in een separaat traject onderzocht of aanvullende regelgeving nodig is voor uitleners die als erkend referent optreden.

De Kamerbrief geeft een nadere toelichting van de stand van zaken op de onderdelen (1) maatregelen gericht op erkend referenten, (2) uitleenconstructies in het kader van het erkend referentschap, en (3) maatregelen gericht op individuele migranten.

Gezien de betrokkenheid van andere departementen bij het traject wordt de brief mede namens de ministers van Economische Zaken en Klimaat, van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Justitie en Veiligheid verstuurd.

4. Toelichting

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.